

II: Finanse i bankowość z perspektywy austriackiej

Egzamin będzie składał się z dwóch części: pisemnej i ustnej. Część pierwszą stanowić będzie test wielokrotnego wyboru sprawdzający znajomość charakterystycznych dla szkoły austriackiej pojęć służących do opisu procesów gospodarczych. Część ustna będzie sprawdzać umiejętność rozwiązywania bardziej złożonych problemów przy wykorzystaniu tychże koncepcji. Egzaminowani powinni znać wymienione poniżej zagadnienia a także odznaczać się wyszczególnionymi umiejętnościami. Wskazana literatura ma charakter pomocniczy, pytania nie będą dotyczyć samych tekstów, ale nie wykrócą poza teorie w nich opisane.

Osoba chcąca uzyskać certyfikat znajomości zagadnień pieniądza i bankowości z perspektywy szkoły austriackiej, powinna:

- umieć zrekonstruować historię pieniądza od momentu jego powstania w hipotetycznej wolnej gospodarce, przez okres kształtowania się pieniądza papierowego aż do współczesnych form pieniądza;
- rozróżniać pieniądz kruszcowy, fiducyjny oraz tzw. *fiat money*, rozumieć pojęcie podaży pieniądza (i różne jej miary) oraz popytu na pieniądz a także siły nabywczej pieniądza.
- Rozumieć funkcjonowanie współczesnego systemu pieniężnego, w szczególności rolę płynnych i sztywnych kursów walutowych oraz mechanizmy integracji walutowej (strefa euro) a także pojęcia dewaluacji, deprecjacji, denominacji oraz deprawacji.
- rozumieć pojęcie stopy procentowej, znać czynniki, które ją kształtują oraz umieć odtworzyć proces ekspansji kredytowej;
- znać różne systemy bankowości: pełnych rezerw, częściowych rezerw oraz wolnej bankowości oraz umiejętnie dyskutować na temat ich wad i zalet;
- umieć scharakteryzować współczesny system bankowy (rolę banku centralnego, banków komercyjnych, nadzoru finansowego, agencji ratingowych, itp.) oraz rozumieć cele i metody prowadzenia polityki monetarnej.

Literatura:

- Bagus, F. (2011) *Tragedia Euro*, Fundacja Instytut Ludwiga von Misesa, Warszawa. Książka jest też dostępna po angielsku pod adresem: http://mises.org/books/bagus_tragedy_of_euro.pdf
- Hülsmann, H. (2008) *The Ethics of Money Production*, Mises Institute, Auburn. Książka jest też dostępna online pod adresem: <http://mises.org/books/moneyproduction.pdf>
- Mises, L. (2007) *Ludzkie działanie* (rozdział XVII Wymiana pośrednia) Fundacja Instytut Ludwiga von Misesa, Warszawa
- Rothbard, M. (2003) *Złoto, banki, ludzie: krótka historia pieniądza*, Fijor Publishing, Warszawa
- Selgin, White, (1998) *In defense of fiduciary media*, *The Review of Austrian Economics*, tom 9, nr 2
- Hoppe, Hülsmann, Block (1998) *Against Fiduciary Media*, *Quarterly Journal of Austrian Economics*, tom 1, nr 1